

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2168/22-T

Název	Základní umělecká škola Pavla Kalety, Český Těšín, příspěvková organizace
Sídlo	Sokola-Tůmy 105/10, 737 01 Český Těšín
E-mail	zus@zus-tesin.cz
IČO	68899106
Identifikátor	600004023
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Renata Wdóvková
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Sokola-Tůmy 105/10, 737 01 Český Těšín
Inspekční činnost na místě	5. 12. 2022 – 7. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní umělecké školy.

Charakteristika

Základní umělecká škola Pavla Kalety, Český Těšín, příspěvková organizace (dále „ZUŠ“ nebo „škola“) vzdělává žáky ve čtyřech uměleckých oborech; hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém. Pro vzdělávání žáků v jednotlivých stupních všech oborů využívá hlavní budovu. Další čtyři místa poskytovaného vzdělávání navštěvují pouze žáci hudebního oboru. Kapacita školy je vzhledem k prostorovým podmínkám využívána na devadesát procent, i přes skutečnost, že zájem uchazečů převyšuje reálnou možnost školy. V aktuální školním roce navštěvuje 752 žáků hudební obor, 122 výtvarný obor, 27 literárně-dramatický obor a 18 taneční obor.

Škola využívá specifiky místního národnostně bohatého prostředí a dlouhodobě usiluje být kulturním přeshraničním mostem a stabilizovat tak postavení školy jako jediné svým zaměřením ve městě.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Do celkově kvalitní úrovně školy se promítají na sebe navazující koncepční priority pro jednotlivá období, které jsou dlouhodobě orientovány na trvale zvyšování kvality vyučovacího procesu a následně výsledků, zapojení školy do projektů a žáků i rodičů do jejího života. Ke zlepšení došlo v celkové image školy. Záslužnou oblastí je eliminace negativních vlivů společnosti na osobnost mladého člověka, což se odráží také v minimálním preventivním programu školy a uskutečňování vzdělávání, prezentaci výsledků i vstřícných a respektujících vztazích mezi účastníky vzdělávání. Dlouhodobě velmi dobrá spolupráce s vnějšími partnery (zřizovatel, město, obce, mateřské školy, základní školy, základní umělecké školy a umělecké školy vyšších stupňů) až na mezinárodní úrovni vhodně doplňuje vlastní vzdělávání včetně žáků a jejich prezentaci na veřejnosti.

Na vedení školy se spolu s ředitelkou školy aktivně podílejí dva její zástupci, z nichž jeden je ve funkci první rok, a vedoucí předmětových komisí, kteří tvoří fungující uměleckou radu. Ta spolu s pedagogickou radou tvoří funkční poradní orgány ředitelky, která využívá při řízení školy léty osvědčený model založený na vstřícném jednání a vzájemném respektu. Systematický profesní rozvoj ředitelky školy vychází z plánu vlastního manažerského a pedagogického rozvoje. Pedagogický personál tvoří odborně kvalifikovaní vyučující, kteří se v souladu s plánem dalšího vzdělávání, vycházejícího z koncepčních priorit, potřeb školy a jejich zájmu, dále vzdělávají. Do jeho tvorby je zapojena také umělecká rada. Získané poznatky se pozitivně projevují v průběhu vzdělávání využíváním vhodných forem hodnocení, psychické podpory žáků a ovládním výpočetní techniky.

Vedení školy prostory památkově chráněné budovy s citem modernizuje, udržuje a zlepšuje materiálně-technické zázemí. Vnitřní prostředí je esteticky vhodně upravené a vkusně využité k prezentaci žákovských prací výtvarného oboru a aktivit školy. V souvislosti s distanční výukou byly doplněny a částečně obnoveny informační a komunikační technologie a posíleno wi-fi připojení. Veškeré finanční prostředky získává škola vlastní činností. Materiální vybavení a celkový estetický vzhled učeben hudebního oboru odpovídají vzdělávacím potřebám žáků a umožňují realizaci školního vzdělávacího programu. V sanovaných a rekonstruovaných suterénních prostorech s instalováním vhodné vzduchotechniky, topení a vhodného odhlučnění vznikla samostatná učebna pro výuku studijního zaměření Hra na bicí nástroje. Materiální podmínky pro taneční obor se od poslední inspekce výrazně zlepšily. V koncertním sále, který slouží zároveň jako učebna

tanečního oboru byla vybudována zrcadlová stěna i s tyčemi. Přesto jsou prostorové podmínky učebny omezeny uskladněnými židlemi. Pro žáky je k dispozici šatna. Literárně-dramatický obor, jelikož nemá pro kolektivní a individuální výuku k dispozici své vlastní vyučovací prostory, je vyučován v běžných třídách hudebního oboru. Z důvodu absence adekvátních výukových prostor a chybějící místnosti pro uskladnění pomůcek a garderoby je prostor pro tvorbu žáků omezen. Výuka výtvarného oboru je realizovaná v samostatné prostorově menší třídě, ve které jsou k dispozici potřebné výtvarné pomůcky a materiál. Další potřebné výtvarné nástroje jsou umístěny mimo třídu. Podmínky pro vzdělávání v hudebním oboru jsou velmi dobré, v nehudbních oborech byly pro výuku zjištěny limitující prostorové podmínky, což se projevuje i v omezení počtu žáků navštěvujících tyto obory. Pro přijímání uchazečů ke studiu v jednotlivých oborech má škola vytvořeny rovné podmínky dané jasnými kritérii k vykonání talentových zkoušek.

Ve škole jsou vytvořeny dobré předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Hlavní i vedlejší vstupy do budovy školy byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob. Žáci jsou seznamováni se školním řádem a prokazatelně poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví. Škola vede na každém pracovišti samostatnou knihu úrazů, ve kterých jsou evidovány všechny úrazy a poranění vzniklé v průběhu vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka v hudebním oboru probíhala v podnětné a přátelské pracovní atmosféře. Na začátku vyučovacích hodin byli žáci seznámeni s cílem výuky, který umožňovaly splnit účelně volené metody a formy práce. Vzdělávací činnosti a aktivity vycházely z individuálních aktuálních možností a předpokladů žáků daných jejich věkem a předchozí zkušeností. Učitelé žáky k práci průběžně efektivně motivovali, projevovali přesvědčení, že žáci jsou schopni na ně kladené nároky zvládnout. Jejich empatický a citlivý partnerský přístup k žákům přispíval ke kvalitě vzdělávání. Ve výuce byly efektivně uplatňovány výchovné a vzdělávací strategie podporující rozvoj klíčových kompetencí žáků, např. osobnostně sociální a kulturní. Pedagogové dostatečně využívali didaktické závěry vyučovacích hodin, v nichž žáky dle potřeby vedli k sebehodnocení a společnému vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle.

V hodinách individuální výuky hry na nástroj učitelé poskytovali žákům srozumitelné pokyny k interpretaci, často s efektivním využitím ukázky vlastní hry. Dbali na dodržování a upevňování základních zásad a správných návyků při hře na nástroj (držení těla, správné dýchání, postavení rukou atd.). S opravou žakovských chyb pracovali tak, aby vedla k posunu v technickém zvládnutí skladeb, korekce byla chápána jako účinný prostředek ke zlepšení následujícího provedení. Výběr cvičení a repertoár přednesových skladeb byl přizpůsobován věku, schopnostem a individuálním preferencím žáků, pedagogové při výuce účelně využívali již nabyté teoretické znalosti žáků. Přiměřený důraz byl kladen na jejich motivaci k pravidelné domácí přípravě, ke které jim pedagogové průběžně poskytovali srozumitelné zadání a návody vedoucí ke zlepšení ve hře na nástroj či zpěvu.

Výuka v prvním ročníku hudební nauky byla zaměřena na seznámení žáků s délkou not a s celým taktem. Výklad látky byl podáván zábavnou formou, podle principů systematickosti, postupnosti a názornosti. Žáci byli naváděni formou dotazů k nalézání správných odpovědí, tento postup byl účinný, žáci se dobírali vlastním úsudkem a pílí k požadovaným vědomostem. V hodině také pracovali s pracovním sešitem, kde si získané

dovednosti procvičovali a prohlubovali. Součástí hodiny byly i pěvecké a rytmicko-pohybové aktivity, které tematicky souvisely se studovanou látkou. Žáci byli během celé hodiny pozorní, aktivní a s vyučující spolupracovali. Vyučující má přirozenou autoritu, v hodině panovala po celou dobu příkladná kázeň. Hodina byla didakticky a organizačně promyšlená, práce s žáky byla přiměřena jejich věku, individuálním schopnostem a byla účinná.

Předmětová skladba studijního zamření Tanec je dostatečně široká, aby umožňovala žákům komplexní rozvoj po tělesné i duševní stránce. V průběhu studia se žáci seznamují s různými tanečními styly (klasický, moderní i lidový), nechybí taneční průprava a taneční praxe. Žáci pracují v ročníkově smíšených skupinách. Organizace výuky byla na velmi dobré úrovni, všem žákům byla ze strany vyučující věnována patřičná pozornost. Ve všech lekcích byli žáci na začátku seznámeni s cílem výuky, vyučovací čas byl maximálně naplněn. V nižších ročnících převládala hravá forma výuky, učební látka byla pestrá, střídání různých forem a metod výuky bylo i pro starší věkovou kategorii motivující a inspirativní, stejně jako velmi dobrý a citlivý názorný příklad vyučující. Žáci si nenásilnou formou zvyšují pohybovou techniku těla, jsou vedeni k vnitřní citlivosti a představitosti, orientují se v prostoru i hudbě, která přestože byla v reprodukované formě, její výběr byl adekvátní tanečnímu stylu a podporoval u žáků jejich taneční tvořivost. Příkladný byl hudební doprovod v hodinách klasické taneční techniky. V hodinách nechybělo sebehodnocení, zcela přirozeně probíhalo vrstevnické hodnocení. Závěrečné hodnocení vyučující bylo efektivní se zpětnou vazbou pro žáky.

V úvodu výuky ve výtvarném oboru byla v plošné tvorbě použita vhodná motivace s využitím aktuálního ročního období, prostřednictvím které byl žákům sdělen cíl, a zároveň byli názorně seznámeni s technologickým postupem. Při činnosti tvorbě, která byla materiálově i tematicky připravena se zřetelem na věkové složení třídy, vyučující průběh sledovala a vedla žáky ke správnému zacházení s vybraným výtvarným materiálem. V průběhu tvorby učitelka žáky podněcovala k osobitému projevu, upozorňovala na technologické možnosti zpracovávaného materiálu a průběžně hodnotila již vytvořené dílčí výsledky. Žáci byli upozorněni na blížící se konec výuky, úklid pracovní plochy a výtvarného materiálu a nástrojů. Z průběhu sledované výuky byly zřejmé velmi klidná a tvůrčí atmosféra, snaha o používání odborné terminologie a dodržování nastavených pravidel v ateliéru. Vyučovací bloky byly završeny vhodnými formami sebehodnocení, vzájemného hodnocení dle vyspělosti žáků a reflektujícím závěrem vyučující.

Výuka literárně-dramatického oboru se vyznačovala systematickostí s jasně stanoveným cílem, který byl dále upřesňován dílčími úkoly. Žáci pracovali samostatně a soustředěně. Při jednotlivých činnostech individuální a kolektivní výuky se nebáli sdělovat své názory k využívaným textům, které byly vybrány dle požadavků žáků. V průběhu pohybových, dechových a řečových cvičení žáci prokázali již nabyté dovednosti a byli schopni sebereflexe. Byl kladen důraz na správné provádění jednotlivých činností. Žáci otevřeně diskutovali a sdělovali své nápady a vlastní názory ke shlédnutým prezentacím, které byli schopni obhajovat. Při závěrečném shrnutí žáci sami vyhodnocovali zvládnutí daných úkolů a zapojili se do dalšího možného vývoje při práci s textem.

Ve všech sledovaných hodinách byla patrná příjemná pracovní atmosféra se vzájemným respektem mezi žáky i mezi žáky a vyučujícími.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Nastavené způsoby průběžného a závěrečného hodnocení výsledků vzdělávání v interních dokumentech jsou dodržovány a v rámci klasifikace podávají objektivní informace o pokroku a výsledcích jednotlivých žáků. Hodnocení je realizováno s důrazem na odlišnosti a podporu individuálního projevu. Se získanými poznatky škola dále pracuje a dle potřeby stanoví vhodná opatření směřující k dalšímu rozvoji žáka ve všech jeho oblastech. Poznatky o úrovni vzdělávání žáků všech oborů jsou pravidelně projednávány na základě pololetního hodnocení vedoucích jednotlivých oddělení. Škola aktivně sleduje úspěšnost svých absolventů při přijímání na umělecké školy nebo školy s pedagogickým zaměřením a vytváří možnost jejich zapojení do veřejných vystoupení.

Všichni sledovaní žáci v individuální výuce prokázali, že zvládají technickou i výrazovou stránku svých nástrojů na kvalitní úrovni, podle svých osobních schopností a předpokladů, v souladu se studijním plánem daným školním vzdělávacím programem. Škola nabízí žákům širokou paletu povinně volitelných komorních souborů a orchestrů. Vedoucí těchto souborů jsou výrazné umělecké a pedagogické osobnosti, které dokážou svým charismatem a pedagogicko-uměleckou praxí žáky pozitivně motivovat. Žákům je umožňováno prokázat získané umělecké kompetence při četných veřejných vystoupeních a dalších akcích. Při souhře ve školních souborech a komorních tělesech žáci získávají znalosti a dovednosti v oblasti kolektivní interpretace, což přispívá k rozvoji uměleckých kompetencí vytýčených ve vzdělávacím programu. Důraz na rozvíjení talentu s podporou kvalitní systematické výuky dokládá i účast vybraných žáků na společných koncertech s filharmonií.

Výsledky tvorby žáků výtvarného oboru jsou soustavně prezentovány přímo v prostorách školy. S vybranými žakovskými artefakty a výstupy se vyučující oboru pravidelně účastní řady regionálních i celostátních výstavních i soutěžních projektů. Žáci literárně-dramatického oboru prezentují své výsledky na tradičních akcích pro rodiče i veřejnost. Možnost srovnání vlastní produkce s žáky jiných základních uměleckých škol je dáno účastí na soutěžních přehlídkách literárně-dramatického oboru. Vysoce pozitivním přínosem je dlouhodobě úzká spolupráce s Těšínským divadlem, kde mají žáci příležitost zúročit své nabyté vědomosti přímo v divadelní praxi ve čtyřech inscenacích. Účastí v novém projektu Umění do hospice (Frýdek Místek) se žákům výtvarného oboru a hudebního oboru rozšířila možnost prezentace jejich výsledků.

Pozitivní motivací žáků pro dosahování výborných výsledků ve vzdělávání jsou umělecké soutěže. Účast v soutěžích škola využívá jako vhodnou příležitost k získání zkušeností žáků a jako další z forem rozvoje jejich uměleckých kompetencí. Škola se aktivně zapojuje do prestižních soutěží základních uměleckých škol vyhlášených MŠMT. Žáci hudebního oboru jsou pravidelně úspěšní v krajských i ústředních kolech v sólové i komorní hře na různé hudební nástroje či zpěvu. Své výsledky žáci prezentují také na kulturních, společenských a charitativních akcích nejen v České Těšíně, ale také v místech svých poboček a to samostatně nebo na společných projektových akcích a s profesionálními umělci.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy na pozici zástupce ředitelky školy.
- Postupná rekonstrukce školy, památkově chráněné budovy.
- Zkvalitnění podmínek pro výuku tanečního oboru.
- Nová učebna pro výuku studijního zaměření Hra na bicí nástroje.
- Částečná přirozená (generační) obměna pedagogického sboru.
- Dlouhodobá kvalitní úroveň vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Reálná koncepce vycházející z národnostně bohatého prostředí s důrazem na vzdělávání žáků v jednotlivých oborech i na mezioborovou a příhraniční spolupráci.
- Jasná pravidla umožňující kvalitní fungování školy podporující vstřícnou a konstruktivní komunikaci všech aktérů vzdělávání.
- Bohatá spolupráce s partnery s pozitivním dopadem na vzdělávání žáků a jejich motivaci k dosahování dobrých výsledků.
- Vedení školy aktivně řídí, monitoruje, vyhodnocuje vzdělávání s důrazem na vzájemný respekt a vstřícné jednání s účastníky vzdělávání.
- Sociální a osobnostní rozvoj žáků a jejich motivace k dosahování dobrých výsledků.
- Rovné příležitosti pro všechny žáky navštěvující základní uměleckou školu a přirozený respekt vůči jinakosti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Prostorové podmínky pro výuku literárně-dramatického oboru a tanečního oboru.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Snažit se zajistit optimální prostorové podmínky pro výuku tanečního oboru, literárně-dramatického oboru a výtvarného oboru.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Pavla Kalety Český Těšín s motivačním názvem „Zážitky bez hranic“ s platností od 1. 9 2019

2. Koncepce rozvoje školy ze dne 3. 9. 2018
3. Školní matrika ve školním roce 2022/2023 vedená k datu inspekce - vzorek
4. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 - vzorek
5. Rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2022/2023
6. Zápisy z pedagogické rady za školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekce
7. Zápisy z umělecké rady za školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekce
8. Protokoly o přijímání žáků pro školní rok 2022/2023 - vzorek
9. Webové stránky školy
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 1. 9. 2019
11. Plán vlastního manažerského a pedagogického rozvoje ze dne 4. 9. 2017
12. Plány práce na jednotlivé měsíce ve školním roce 2022/2023
13. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2022/2023
14. Minimální preventivní program ze dne 1. 9. 2022
15. Školní řád ze dne 1. září 2021
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
17. Dokumentace bezpečnosti a ochrany zdraví vedená k datu inspekční činnosti
18. Dokumentace pro ekonomické zhodnocení finanční situace školy vedené k datu inspekční činnosti
19. Doklady o dosaženém vzdělání vybraných pedagogických pracovníků k datu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marcela Orságová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková, školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

MgA. Stanislava Juchelková, odborník pro umělecké vzdělávání

Mgr. Evžen Uher, odborník pro umělecké vzdělávání

Dr. Alice Olmová, odborník pro umělecké vzdělávání

Ve Zlíně 30. 12. 2022